

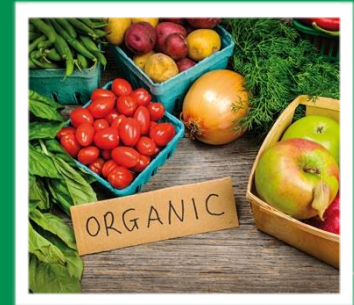
ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | กฎระเบียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

สถานการณ์ด้านเกษตรอินทรีย์โลก

ประจำปี 2562

ข้อมูลจาก FiBL และ IFOAM

สถาบันวิจัยเกษตรอินทรีย์ (The Research Institute of Organic Agriculture: FiBL) ร่วมกับสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) นำเสนอข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับสถานการณ์เกษตรอินทรีย์โลกในงาน BIOFACH ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าอาหารอินทรีย์ชั้นนำของโลก โดยได้เปิดตัวหนังสือ “The World of Organic Agriculture” ฉบับดิจิทัลเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) พื้นที่เกษตรอินทรีย์

- ในปี 2562 พื้นที่เกษตรอินทรีย์ทั่วโลกครอบคลุมพื้นที่ 72.3 ล้านเฮกตาร์ หรือร้อยละ 1.5 ของพื้นที่เกษตรทั่วโลก ซึ่งเพิ่มขึ้น 1.1 ล้านเฮกตาร์ หรือร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับปี 2561

- **โอเชียเนีย** เป็นภูมิภาคที่มีพื้นที่เกษตรอินทรีย์มากที่สุด (36 ล้านเฮกตาร์ หรือครึ่งหนึ่งของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ทั่วโลก) รองลงมา คือ **ยุโรป** (16.5 ล้านเฮกตาร์) **ลาตินอเมริกา** (8.3 ล้านเฮกตาร์) **เอเชีย** (5.9 ล้านเฮกตาร์) และ**อเมริกาเหนือ** (3.6 ล้านเฮกตาร์) อย่างไรก็ตาม พื้นที่เกษตรอินทรีย์ในเอเชียและโอเชียเนียมีจำนวนลดลงร้อยละ 7.1 และร้อยละ 0.3 ตามลำดับ (เมื่อเทียบกับปี 2561) ในขณะที่ภูมิภาคอื่น ๆ มีการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้น

- **ออสเตรเลีย** เป็นประเทศที่มีพื้นที่เกษตรอินทรีย์มากที่สุดในโลก (35.7 ล้านเฮกตาร์) ส่วนใหญ่เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติหรือทุ่งเลี้ยงสัตว์ รองลงมา คือ **อาร์เจนตินา** (3.7 ล้านเฮกตาร์) **สเปน** (2.4 ล้านเฮกตาร์) **สหรัฐอเมริกา** (2.33 ล้านเฮกตาร์) และ**อินเดีย** (2.3 ล้านเฮกตาร์)

- **ลีกเตนส์ไตน์**มีสัดส่วนของพื้นที่เกษตรอินทรีย์มากที่สุด (ร้อยละ 41 เมื่อเทียบกับพื้นที่เกษตรทั้งหมดในประเทศ) รองลงมา คือ **ออสเตรีย** (ร้อยละ 26.1) **เชาตูเมและปรินซีปี** (ร้อยละ 24.9)

2) ผู้ผลิต

- ในปี 2562 มีผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั่วโลก จำนวน 3.1 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.7 เมื่อเทียบกับปี 2561 แบ่งเป็น ผู้ผลิตใน **เอเชีย** (ร้อยละ 51) **แอฟริกา** (ร้อยละ 27) **ยุโรป** (ร้อยละ 14) และอื่น ๆ (ร้อยละ 8)

- **อินเดีย**มีจำนวนผู้ผลิตฯ มากที่สุด (1,366,000 ล้านคน) รองลงมา คือ **ยูกันดา** (210,000 คน) **เอธิโอเปีย** (204,000 คน) **แทนซาเนีย** (149,000 คน) และ**ไทย** (119,000 คน)

3) การตลาด

- การค้าปลีกสินค้าเกษตรอินทรีย์ในตลาดโลกเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา (จาก 558,700 ล้านบาท ในปี 2543 เพิ่มขึ้นเป็น 3,922,000 ล้านบาท ในปี 2562)

- **สหรัฐอเมริกา**เป็นตลาดใหญ่ที่สุด (1,653,900 ล้านบาท) รองลงมา คือ **เยอรมนี** (444,000 ล้านบาท) **ฝรั่งเศส** (418,100 ล้านบาท) **จีน** (314,500 ล้านบาท) และ**อิตาลี** (133,200 ล้านบาท)

- อัตราซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เฉลี่ยทั่วโลกอยู่ที่ 518 บาท/คน/ปี ประเทศที่มีอัตราซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์สูงสุด คือ **เดนมาร์ก** (12,728 บาท/คน/ปี) รองลงมา คือ **สวีเดน** (12,506 บาท/คน/ปี) **ลักเซมเบิร์ก** (9,805 บาท/คน/ปี) **ออสเตรีย** (7,992 บาท/คน/ปี) และ **สวีเดน** (215 ยูโร/คน)

- **เดนมาร์ก**มีส่วนแบ่งตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศสูงที่สุด (ร้อยละ 12.1) รองลงมา คือ **สวีเดน** (ร้อยละ 9.9) **ออสเตรีย** (ร้อยละ 9.6) **ลักเซมเบิร์ก** (ร้อยละ 8.6) และ**สวีเดน** (ร้อยละ 8.3)

4) การใช้พื้นที่

- 2 ใน 3 ของพื้นที่เกษตรอินทรีย์โลก หรือ 48.9 ล้านเฮกตาร์เป็น **ทุ่งหญ้าธรรมชาติ/ทุ่งเลี้ยงสัตว์** ที่เหลือเป็นพื้นที่สำหรับปลูกพืชไร่ (13.1 ล้านเฮกตาร์) และพืชยืนต้น (4.7 ล้านเฮกตาร์)

- พืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ **ธัญพืช** (5.1 ล้านเฮกตาร์) **พืชอาหารสัตว์** (3.2 ล้านเฮกตาร์) **เมล็ดพืชน้ำมัน** (1.7 ล้านเฮกตาร์) **ถั่วเมล็ดแห้ง** (8 แสนเฮกตาร์) และ **พืชที่ทำสิ่งทอ** (5 แสนเฮกตาร์)

- พืชยืนต้นที่สำคัญ ได้แก่ **มะกอก** (9 แสนเฮกตาร์) **กาแฟ** (7 แสนเฮกตาร์) **ถั่ว** (6 แสนเฮกตาร์) **องุ่น** (5 แสนเฮกตาร์) และ **โกโก้** (4 แสนเฮกตาร์)

5) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์

- ปี 2562 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ทั่วโลกมีผลผลิตรวม 690,000 ตัน ส่วนใหญ่เป็นผลผลิตจากเอเชีย (ร้อยละ 81) และยุโรป (ร้อยละ 15) ได้แก่ **จีน** (561,000 ตัน) **ไอร์แลนด์** (มากกว่า 27,000 ตัน) และ **ชิลี** (มากกว่า 26,000 ตัน)

- ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **พรมแม่น้ำ/พืชน้ำอินทรีย์** (417,000 ตัน หรือร้อยละ 60.5 เมื่อเทียบกับผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ทั่วโลก) ที่เหลือเป็นการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์อื่น ๆ ได้แก่ **หอยแมลงภู่** (27,000 ตัน) **ปลาแซลมอน** (16,400 ตัน) และ **ปลาเตอร์เจียน** (1,800 ตัน)

6) ภาคเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป

- ปี 2562 สหภาพยุโรปมีพื้นที่เกษตรอินทรีย์รวม 14.6 ล้านเฮกตาร์ (เพิ่มขึ้น 0.82 ล้านเฮกตาร์ เมื่อเทียบกับปี 2561) โดยพื้นที่เกษตรอินทรีย์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับพื้นที่เกษตรทั้งหมด

- ประเทศสมาชิก ที่มีพื้นที่เกษตรอินทรีย์มากที่สุด ได้แก่ **สเปน** (2.4 ล้านเฮกตาร์) **ฝรั่งเศส** (2.2 ล้านเฮกตาร์) และ **อิตาลี** (2 ล้านเฮกตาร์)

- ประเทศสมาชิก ที่มีสัดส่วนพื้นที่เกษตรอินทรีย์สูงสุด ได้แก่ **ลักเซมเบิร์ก** (ร้อยละ 41) **ออสเตรีย** (ร้อยละ 26.1) **เอสโตเนีย** (ร้อยละ 22.3)

- การใช้พื้นที่เกษตรอินทรีย์ แบ่งเป็น **พื้นที่ปลูกพืชไร่** (6.6 ล้านเฮกตาร์) **ทุ่งหญ้าธรรมชาติ** (6.4 ล้านเฮกตาร์) และ **พื้นที่ปลูกพืชยืนต้น** (1.6 ล้านเฮกตาร์) พืชไร่ที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ **พืชอาหารสัตว์** **ธัญพืช** และ **ถั่วเมล็ดแห้ง** ส่วนพืชยืนต้นที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ **มะกอก** **องุ่น** และ **ถั่ว**

- การเลี้ยงปศุสัตว์อินทรีย์ แบ่งเป็น **โค** (4.9 ล้านตัว) **แกะ** (5.2 ล้านตัว) **สุกร** (1.5 ล้านตัว) และ **สัตว์ปีก** (59.7 ล้านตัว)

- จำนวนผู้ประกอบการสินค้าเกษตรอินทรีย์ แบ่งเป็น **ผู้ผลิต** (343,858 ราย) **ผู้แปรรูป** (78,240 ราย) และ **ผู้นำเข้า** (5,747 ราย) โดย

อิตาลีมีผู้ผลิต (70,500 ราย) และผู้แปรรูป (22,000 ราย) สินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด ส่วน **เยอรมนี**มีผู้นำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด (1,800 ราย)

- การค้าปลีกสินค้าเกษตรอินทรีย์ในสหภาพยุโรปมีมูลค่ารวม 1,531,800 ล้านบาท หรือเป็นตลาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก โดยตลาดที่สำคัญ ได้แก่ **เยอรมนี** (444,000 ล้านบาท) **ฝรั่งเศส** (418,100 ล้านบาท) และ **อิตาลี** (133,200 ล้านบาท)

- ปี 2562 ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์สหภาพยุโรปเติบโตร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยตลาดที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ได้แก่ **ฝรั่งเศส** (เพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.4) และ **เบลเยียม** (เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7)

- สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีส่วนแบ่งในตลาดสูง ได้แก่ **ไข่** (บางประเทศมีส่วนแบ่งตลาดสูงถึงร้อยละ 30) ส่วนผัก ผลไม้ และผลิตภัณฑ์จากนม กำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (บางประเทศมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 10)

- ผู้บริโภคสหภาพยุโรปซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เฉลี่ย 3,108 บาท/คน/ปี ประเทศสมาชิก ที่มีอัตราซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์สูงสุด ได้แก่ **เดนมาร์ก** (12,728 บาท/คน/ปี) **ลักเซมเบิร์ก** (9,805 บาท/คน/ปี) และ **ออสเตรีย** (7,992 บาท/คน/ปี)

- สหภาพยุโรปนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์รวม 3.2 ล้านตัน ในปี 2562 โดยนำเข้าจากจีนมากที่สุด สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่นำเข้ามากที่สุด ได้แก่ **ผลไม้จากเขตร้อน** โดยเนเธอร์แลนด์เป็นผู้นำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด

สหภาพยุโรปเป็นตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่สำคัญของโลก และในอนาคตตลาดมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งส่งผลมาจากยุทธศาสตร์ Farm to Fork ที่ตั้งเป้าหมายขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ภายในปี 2573 และกระตุ้นความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์ ผ่านโครงการส่งเสริมการจำหน่ายและการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นอีกปัจจัยที่จะทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคเปลี่ยนไป โดยหันมาเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น เพราะเชื่อว่าดีต่อสุขภาพสิ่งแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศ สินค้าเกษตรอินทรีย์จึงเป็นโอกาสสำหรับประเทศที่สามในการขยายการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารอินทรีย์ไปตลาดสหภาพยุโรปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- The World of Organic Agriculture : Statistic & Emerging Trends 2021
<https://www.organic-world.net/yearbook/yearbook-2021.html>
- <https://www.fib.org/fileadmin/documents/shop/1150-organic-world-2021.pdf>